

תקן חשבונאות בינלאומי 1 הצגת דוחות כספיים סיווג¹ רכיב ההתחייבות של אג"ח להמרה אפריל 2008

לפרסומים של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות (להלן - המוסד לתקינה) בנושאי תקני דיווח כספי בינלאומיים אין מעמד של תקן או הבהרה והם אינם מחייבים. פרסום זה נועד להביא לידיעת ציבור המדווחים את העמדות כפי שהתגבשו בדיוני הוועדה המקצועית של המוסד לתקינה.

רקע

ישויות רבות הנפיקו בעבר אג"ח להמרה, אשר צמודות למדד המחירים לצרכן (להלן - צמודות מדד) או צמודות לשער מטבע חוץ (להלן - צמודות מט"ח). ישויות אחרות הנפיקו אג"ח להמרה שאינן צמודות.

בהתאם להוראות תקן חשבונאות בינלאומי 32, יש להפריד בין רכיב החוב לבין רכיב ההמרה של אג"ח להמרה. במידה שרכיב ההמרה האמור עומד בתנאים שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי 32 לסיווגו כרכיב הוני הוא ייכלל במסגרת ההון העצמי של הישות, ואם הוא לא עומד בתנאים לסיווגו כרכיב הוני - כלל האג"ח להמרה (לרבות הנגזר המשובץ-רכיב ההמרה) יוצגו במסגרת ההתחייבויות.

סעיף 62 למסגרת המושגית להכנת דוחות כספיים ולהצגתם, מונה חמישה אופנים ל"סילוק" (Settlement) של מחויבות. אחד המצבים הוא המרה של מחויבות להון עצמי. סעיף 60 לתקן חשבונאות בינלאומי 1 קובע שהתחייבות תוצג כהתחייבות שוטפת, בין היתר, אם: (1) היא תסולק במהלך 12 החודשים לאחר תאריך המאזן, או (2) לישות אין זכות בלתי מותנית לדחות את הסילוק של ההתחייבות למשך לפחות 12 חודשים לאחר תאריך המאזן.

שילוב של הגדרת הסילוק במסגרת המושגית ושל סעיף 60 לתקן חשבונאות בינלאומי 1 משמעותו שבאותם מקרים בהם מכשירים אלה ניתנים להמרה למניות על ידי המחזיק במהלך 12 החודשים שלאחר תאריך המאזן - המרה אשר עונה להגדרת "סילוק", כמצוין לעיל - עולה הצורך, לכאורה, לסווג במאזן את כלל המכשירים או את רכיב ההתחייבויות של המכשירים, לפי העניין, כהתחייבות שוטפת.

¹ במסמך זה, ההתייחסות לסיווג היא כשוטף או כלא שוטף ולא לסיווג כהתחייבות או הון עצמי.
רח' גרוזנברג 14, ת"א 65811, טל. 972 3 5109977, 14 Gruzenberg st., Tel-Aviv 65811, Tel, 972 3 5109977, פקס. 972 3 5109988, E-mail: iasb@iasb.org.il, www.iasb.org.il

הסוגיה החשבונאית

כיצד יש לסווג במאזן, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 1, אג"ח להמרה צמודות מדד או צמודות מט"ח (המוצגות בכללותן במסגרת ההתחייבויות) ואת רכיב ההתחייבות של אג"ח להמרה, אשר רכיב ההמרה שלהן נכלל בהון העצמי?

דיון

במרבית המקרים, למחזיק באג"ח להמרה יש אפשרות להמיר את האג"ח למניות החל ממועד מסוים או במועדים קבועים. כמו כן, לאג"ח להמרה יש מועדי פירעון המוגדרים בתנאי האג"ח, בהם, אם לא בוצעה המרה של האג"ח למניות, נפרעת קרן האג"ח, במלואה או בחלקה. מועדי הפירעון שונים מהמועדים בהם קיימת אפשרות להמיר את האג"ח למניות. לפיכך, הסוגיה היא כיצד יש לסווג אג"ח להמרה שמועד הפירעון שלהן חל לאחר שנה מתאריך המאזן, אך שניתן להמירן למניות גם במהלך השנה שלאחר תאריך המאזן.

בדיון שקיימה הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (להלן - הוועדה לפרשנויות) בחודש נובמבר 2006 ציינה הוועדה לפרשנויות כי הן תקן חשבונאות בינלאומי 1 והן המסגרת המושגית להכנת דוחות כספיים ולהצגתם קובעים שהמידע לגבי נזילות וכושר פירעון הוא שימושי למשתמשים בדוחות הכספיים. הוועדה לפרשנויות אף ציינה כי ההגדרות של נזילות וכושר פירעון מתייחסות לזמינות של מזומנים לישות. בהתאם לאמור לעיל, מכשירים כאמור צריכים להיות מסווגים כהתחייבויות לא שוטפות.

מצד שני, ציינה הוועדה לפרשנויות כי סעיף 60(ד) לתקן חשבונאות בינלאומי 1 קובע כי התחייבות תסווג כהתחייבות שוטפת אם אין לישות זכות בלתי מותנית לדחות את הסילוק של ההתחייבות למשך לפחות 12 חודש לאחר תאריך המאזן. סעיף 62 למסגרת המושגית להכנת דוחות כספיים ולהצגתם, קובע כי המרה של מחויבות להון עצמי מהווה סילוק של ההתחייבות.

הוועדה לפרשנויות בדעה כי הוראות סעיף 60(ד) לתקן חשבונאות בינלאומי 1 סותרות את מטרת הסיווג לשוטף ולא שוטף. הוועדה לפרשנויות ציינה גם כי בפרקטיקה הסיווג של התחייבות כשוטפת או לא שוטפת מתמקד בעיתוי בו מחויבת הישות להעביר מזומן או נכסים אחרים. טיעון נוסף לעניין סיווג רכיב ההתחייבות של אג"ח להמרה, הכוללות הן רכיב התחייבות והן רכיב הונן, כהתחייבות לא שוטפת הינו, שתקן חשבונאות בינלאומי 32 קובע כי רכיב ההתחייבות והרכיב ההוני של מכשיר פיננסי מורכב יטופלו בנפרד, ולפיכך יש להתעלם מהרכיב ההוני בעת סיווג רכיב ההתחייבות.

הוועדה לפרשנויות העבירה נושא זה לטיפול הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים, אשר החליטה לתקן את סעיף 60(ד) לתקן חשבונאות בינלאומי 1 במסגרת פרויקט ה- Improvements השנתי על מנת להבהיר שלצורך סיווג התחייבות כשוטפת או כלא שוטפת אין להביא בחשבון סילוק במכשירים הוניים. מרבית המגיבים תמכו בתיקון זה, אך חלקם טענו כי התיקון אינו שלם,

מאחר ואין התייחסות להתחייבויות אחרות שאינן מסולקות בהעברה של מזומן או נכסים אחרים כגון התחייבויות להספקת שירותים או התחייבות שניתנת להמרה להתחייבות אחרת. לאור התגובות שהתקבלו ולאור העבודה הנוספת שנדרשת, החליטה הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים לדחות את הטיפול בנושא זה ולא להכלילו במסגרת פרויקט ה- Improvements שיפורסם בחודש מאי 2008.

טיעון נוסף שהוצג בדיון להצגת רכיב ההתחייבות של אג"ח להמרה צמודות מדד או צמודות מט"ח (התחייבות הכוללת נגזר משובץ) כהתחייבות לא שוטפת הוא כדלקמן. סעיף 11 לתקן חשבונאות בינלאומי 39 מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה קובע כי "אם נגזר משובץ מופרד, החוזה המארח יטופל בהתאם לתקן זה אם הוא מכשיר פיננסי, ובהתאם לתקני חשבונאות מתאימים אחרים אם הוא אינו מכשיר פיננסי. תקן זה אינו קובע אם נגזר משובץ יוצג בנפרד בגוף הדוחות הכספיים." לפיכך, בהתאם לתקן, ניתן להציג את החוזה המארח בנפרד מהנגזר המשובץ. נראה כי סיווג ההתחייבות במקרה זה יתבסס על מועדי הפירעון של ההתחייבות. לא ברור מהתקינה הבינלאומית, אם הצגה של הנגזר המשובץ יחד עם החוזה המארח עשויה לשנות את אופן הסיווג של המכשיר בכללותו. כמו כן, נראה כי גם אם נשענים על הטיעון שמטרת הסיווג לשוטף ולא שוטף היא מידע לגבי נזילות וכושר פירעון, ניתן לטעון כי סיווג ההתחייבות כלא שוטפת היא ראויה.

סיכום

לדעת המשתתפים בדיון ניתן לסווג, אף לפני תיקון תקן חשבונאות בינלאומי 1, אג"ח להמרה צמודות מדד או צמודות מט"ח (המוצגות בכללותן במסגרת ההתחייבויות) ורכיב ההתחייבות של אג"ח להמרה (הכוללות רכיב התחייבות ורכיב הוני), בהתאם למועדי הפירעון במזומן של האג"ח ולא בהתאם למועדי ההמרה שלהן. לדעת המשתתפים בדיון, סיווג כאמור בהתאם למועדי הפירעון תואם את מטרות הסיווג ואת ההגדרות של נזילות וכושר פירעון במסגרת המושגית ובתקן חשבונאות בינלאומי 1. כוונת הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים לתקן את סעיף 60(ד) לתקן חשבונאות בינלאומי 1, מצביעה על כך שהוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים אף היא בדעה כי הסיווג הראוי, העולה בקנה אחד עם רוח תקן חשבונאות בינלאומי 1, הינו סיווג לפי מועדי הפירעון.